

Štev. : /2022

Datum: 13. 10. 2022

ZAPISNIK

zbor krajanov Krajevne skupnosti Pesje

ki je bil 13. 10. 2022 ob 18.00 uri v domu KS Pesje na Podgorski cesti 1 v Velenju.

Prisotni: Franc Obu, predsednik sveta KS Pesje in Matjaž Mravljak, tajnik KS Pesje kot zapisnikar.

Prisotni vabljeni gosti: Peter Dermol, župan Mestne občine Velenje, dr. Janez Rošer, direktor Premogovnika Velenje, Mitja Tašler, direktor Termoelektrarne Šoštanj, Dušan Kresnik, KOVA Celje (izvajali meritev hrupa) in Anton Brodnik, MO Velenje.

Krajani Krajevne skupnosti Pesje: prisotnih je 53 krajanov.

Predlagani dnevni red:

1. Predstavitev aktivnosti in vplivov na okolje zaradi uvoza in sežiga uvoženega premoga v Termoelektrarni Šoštanj

Franc Obu vse lepo pozdravi in predstavi vabljene goste. Obravnavana točka dnevnega reda je bila posredovana na vabilu na zbor krajanov. Pove, da je bil zbor krajanov sklican na pobudo sveta KS Pesje in v dogovoru z županom MO Velenje, direktorjem Premogovnika Velenje ter direktorjem Termoelektrarne Šoštanj. Pove, da je bil svet KS Pesje o uvozu premoga v začetku septembra seznanjen iz medijev. Po tej novici sta predsednik in podpredsednik opravila ogled kolacije za pretovor uvoženega premoga. Po tem je bila 15. septembra 2022 sklicana redna seja sveta KS Pesje, kjer se je navedena problematika obravnavala, sprejet je bil sklep, da se izvede izredna seja sveta KS Pesje s predstavniki Premogovnika Velenje, Termoelektrarne Šoštanj in Mestne občine Velenje. Izredna seja je bila izvedena na Premogovniku Velenje v ponedeljek 26. septembra 2022, kjer so bili poleg svetnikov KS Pesje prisotni še župan MO Velenje Peter Dermol, direktor Premogovnika Velenje dr. Janez Rošer in direktor Termoelektrarne Šoštanj Matjaž Vodusek. Na izredni seji je svet KS Pesje predstavil svoje zahteve in sicer: postavitve protihrupne ograje na Partizanski cesti po celotni dolžini, znižanje obveznosti plačila nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, večja vlaganja v infrastrukturo v Pesju in boljšo komunikacijo med vsemi deležniki.

Župan pove, da je tematika zelo resna, zato je potrebno sprejeti vse potrebne ukrepe. Glede postavitve protihrupne ograje je potekalo na MO Velenje že več aktivnosti in dialogov z Direkcijo RS za ceste, ki je upravljalec Partizanske ceste. MO Velenje je pripravljena prispevati ¼ sredstev za investicijo. KS Pesje se je obvezala, da bo poskušala zagotoviti sredstva tudi iz drugih virov. Ob gradnji avtoceste se bo promet na Partizanski cesti povečal, poglobil se bo podvoz pri Esotechu, kjer se bo promet delno preusmeril na industrijsko cesto. Župan je na MO Velenje prejšnji teden na MO Velenje sklical sestanek vseh deležnikov: Direkcije RS za ceste, Premogovnika Velenje, Termoelektrarne Šoštanj, Slovenskih železnic in KS Pesje. Opravile se bodo meritve hrupa na Partizanski cesti, na podlagi meritev se bo naredil projekt protihrupne ograje. Jasno pa je, da se s protihrupno ograjo ne bo preprečilo prašenje, zato mora Premogovnik Velenje poskrbeti, da do prašenja pri raztvoru premoga ne bo prihajalo in obremenjevalo okolja v Pesju. Je pa zdaj pravi trenutek za izvedbo ukrepov in protihrupne ograje, odnosi z ministrstvom so dobri. Uvoz premoga je bil nujen za zagotavljanje obratovanja termoelektrane. Vzpostavljen je bil civilni nadzor na MO Velenje, ki bo nadziral aktivnosti pri uvozu premoga.

Rošer pove, da je bil 14. 7. 2022 bila razglašena prva stopnja ogroženosti pri oskrbi z energenti. Ideja za uvoz premoga zato ni prišla iz Premogovnika Velenje. Premogovnik je pričel z aktivnostmi za postopno zapiranje premoga v skladu s strategijo, zmanjševal je investicije v tehnologijo in zmanjševal število zaposlenih. Čez noč pa se je zgodila energetska kriza in potreba po večjih količinah izkopenega premoga se je povečala, kapacitet za izkop pa ni bilo dovolj. Zato se je pričel testni uvoz premoga, katerega trenutno izvaja TEŠ. TEŠ je trenutno sklenil dve pogodbi za uvoz premoga iz Indonezije in iz Bosne. V roku meseca dni je bilo potrebno projektirati in postaviti razkladalno kapaciteto za premog. Premogovnik že ima nadomestno lokacijo, kjer bo postavil razkladalno rampo za razkladanje premoga iz vagonov. Napravo je potrebno preseliti, sama lokacija razkladalne rampe je predvidena na deponiji premoga za PLP. Še približno eno leto bo razkladanje premoga potekalo v Pesju na klasirnici. Premogovnik bo spremljal vplive na okolje in se bo trudil za dobre odnose z lokalno skupnostjo. Podpirajo postavitev protihrupne ograje na Partizanski cesti ob tem pa se zavedajo, da je protihrupna ograja prvenstveno namenjena hrupu iz ceste. Za zmanjševanje prašenja razmišljajo o postavitvi vodnih prh, ki bi preprečevala prašenje. Na obstoječo ograjo ob železnici bodo namestili zavese, ki bodo zmanjšale prašenje.

Tašler pove, da je že direktor premogovnika skoraj vse povedal. KS Pesje je obremenjena tako od prometa, kot od rudarjenja. Kar se tiče uvoza premoga je to začetek, količina uvoženega premoga se bo povečevala, povečevala se bodo tudi vplivi na okolje v Pesju. Protihrupna ograja bo rešila del problema, druge ukrepe pa je potrebno izvajati na viru. Postavitev protihrupne ograje na TEŠ podpirajo, v nadaljevanju.

Presnik pove, da prihaja iz podjetja, ki je pooblaščen za izvajanje meritev hrupa. Naredili so študijo hrupa razkladalne postaje. Modelni izračuni se izvajajo v skladu z metdami in standardi. Povečala je hrup v naslju, najbolj uspešen protihrupni ukrep bi bil postavitvev protihrupne ograne neposredno na viru oziroma pri nakladalni rampi.

Krajanka pove, da prihaja iz Špeglove ulice v neposredni bližini nakladalne rampe. Obremenitev s hrupom in prahom je pri hiši nenormalna. Ne da se več sušiti perila, ne da se zračiti stanovanja, zelenjava iz vrta ni užitna zaradi velike količine prahu. Zaradi velike ogroženosti si želi neposredni pristop, ne preko KS Pesje. Ko je deževalo, se je pri razkladanju premoga še vedno prašilo. Težko si predstavlja, da bo tako stanje eno leto ali več.

Župan pove, da si ne predstavlja, da bo postavitvev razkladalne rampe trajala eno leto.

Rošer pove, da se zavedajo, da so najbližje hiše najbolj izpostavljene. Premogovnik bo poskušal čim prej izvesti vse tiste ukrepe, ki se jih kratkoročno da izvesti. Zaveda se, da postavljene ciprese ne zadržujejo hrupa in praha. Na določenih lokacijah bo vpliv hrupa bistveno večji kot na drugih. Potrudili se bodo, da bodo postopki za prestavitvev lokacije razkladalne rampe potekali čim hitreje.

Krajan pove, da je bilo dogovorjeno, da se bo delalo med 09.00 in 17.00, se pa dejansko prične delati že od 05.00, premikajo pa se tudi vagoni, ker povzročajo velik hrup.

Krajanko zanima, če se lahko zagotovi, da se ne bo ponoči razkladalo premoga, če slučajno pride do krize.

Rošer pove, da se bo določil čas razkladanja premoga od 06.00 do 18.00.

Krajanka pove, da jih zelo moti hrup, ki ga proizvaja lokomotiva, ki trobi in premika vagone. Nekje je prebrala, da je močenje premoga rakotvorno, v Pesju je skoraj v vsaki hiši nekdo umrl za rakom. Zakaj mora plačati v Pesju enako položnico za nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča kot drugje, kjer ni nobenih vplivov. Problem imajo tudi z obrezovanjem cipres, ki se niso obrezale že dve leti. Ni tudi podatkov glede izvedenih meritev, ki so se opravljale na Partizanski cesti.

Brodnik pove, da so cipsese prej obrezovali gasilci, potem je MO Velenje dala posel koncesionarju, ki cipsese obrezuje enkrat letno, v roku enega mesca bodo cipsese porezane, je že podpisana pogodba.

Župan pove, da so na Direkciji RS za ceste že večkrat urgirali za posredovanje meritev, ki jih niso posredovali.

Tašler pove, da smo sedaj soočeni z dejstvi in problemov na tem sestanku ne bomo rešili, je pa storjen prvi korak. Se je pripravil ogledati pri komur koli in si ogledati situacijo na terenu. Vloge tako TEŠ kot PV so jasne, bodo pa nastale probleme skupaj reševali.

Krajana zanima, zakaj se pri obnovi železniške proge ni naredila proga na deponiji, kjer bi se lahko razkladal premog na deponiji. Zakaj se ni nihče posvetoval s krajanji, ko se je odločilo, da se bo premog uvažal in razkladal v Pesju.

Rošer pove, da je železnica obnavljala svoje železniške tire, ranžirnih tirov pa se ni obnavljalo. Potniškega tira se ne sme obremenjevati. Postavljanje novih tirov bi trajalo še bistveno dlje in stroški bi bili višji. Lokacija nove razkladalne rampe bo na deponiji in bo odmaknjena. Še pred pol leta se še sploh ni govorilo o uvozu premoga, nalogo za uvoz premoga so na premogovniku dobili 16. julija 2022.

Krajanka pove, da so krajani zdaj oškodovani, ker ne morajo sušiti perila zunaj, ne morejo jesti zelenjave iz vrta.

Krajan pove, da se zaradi oškodovanja in teh težav lahko komu »strga« in lahko komu kaj naredi, ni težko ugotoviti kdo je kje doma. Če se hrup in prah ne bosta nehala, bo onеспособil bagerje, ki razkladajo premog.

Krajanko zanima, kdaj bodo narejene študije vplivov na okolje in zdravje zaradi onesnaževanja s premogovim prahom. Želi si tudi boljšo obveščenenost o dogajanju, ker od KS Pesje ni dobila nobenih informacij.

Tajnik pove, da KS Pesje odgovarja na vse pobude in vprašanja, ki jih dobijo na mail kspesje@gmail.com, takšnega vprašanja ali pobude KS Pesje na mail ni prejela.

Rošer pove, da samo premikanje vagonov v kratkem ne bo potekalo več z lokomotivo ampak bo potekalo z vitlom. Bodo pa še vedno ostali vplivi praha in hrupa. Ni bilo mišljeno močenje premoga ampak je bila mišljena vodna zavesa, ki bo preprečevala prašenje.

Krajana zanima, če bi se TEŠ ustavil, če ne bi bilo uvoza premoga.

Tašler pove, da blok 6 s trenutnim premogom iz PV deluje na minimalni proizvodnji.

Župan pove, da moramo javno povedati, da od energetskih družb in vlade pričakujemo, da sprejmejo kratkoročne in dolgoročne ukrepe za umejitev negativnih vplivov prekladanja premoga. Pisal bo predsedniku vlade in ministru glede današnjega zbora krajanov. Tehnične rešitve zagotovo obstajajo, realizacijo prepušča Premogovniku Velenje, ki mora te ukrepe izvesti nekje do konca leta. MO Velenje se bo aktivno vključila v reševanje problemov vpliva razkladanja premoga.

Krajnko zanima kakšna je situacija glede izkopa premoga v PV in uvoza premoga.

Rošer pove, da je uvoz premoga posledica energetske krize in trenutne cene in stanja na trgih električne energije, kapacitete premogovnika velenje ne dosegajo potreb TEŠ. Ta trenutek nihče nima odgovora na vprašanje ali je energetska kriza izključno posledica vojne v Ukrajini. Prepoznane kratkoročne ukrepe za omilitev negativnih posledic bo PV poskušal čim prej realizirati, dolgoročni ukrep pa je prestavitev razkladalne rampe na deponijo.

Krajan pove, da sta tu dva nivoja. Prvi je nivo KS Pesje, drugi pa je individualni nivo, ki se lahko pogovarja tudi neposredno. Bistveno je, da bo KS Pesje dobila protihrupno ograjo. Kratkoročni ukrep za vse, še posebej pa za Špeglovo ulico je nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, ki

pa je v prostojnosti župana in MO Velenje. Dejstvo je, da je KS Pesje najbolj na udaru od vseh krajevnih skupnosti, nepremičnine pa so bistveno manj vredne kot drugot.

Župan pove, da smo pred zakonom vsi enaki, ne more pa MO Velenje oprostiti NUSZ, nekemu, če mu nekdo povzroča negativne vplive. Potrebno se je obrniti na tiste, ki te negativne vplive povzročajo.

Krajan pove, da je prah v Pesju prisoten tudi že pred uvozom premoga. Problem na Špeglovi je tudi hitrost vozil. Predlaga postavitev hitrostnih ovir na Špeglovi ulici.

Predsednik pove, da se strinja s predlogom, ter pove, da so bili krajan Špeglovi proti postavitvi pločnika na Špeglovi ulici, ki bi izboljšal varnost pešcev.

Župan pove, da morajo lastniki oziroma KS Pesje podati vlogo za postavitev hitrostnih ovir, potrebno je določiti lokacijo in priložiti soglasja najbližjih stanovalcev.

Krajan pove, da ga sestanek spominja na en sestanek pred več kot 30 leti, ko so bili žejni prepeljani čez vodo, ko so soglašali s postavitvijo klasirnice. Zanima ga, kako je lahko občina podala soglasje za uvoz premoga. Mi smo mestna krajevna skupnost, dejansko pa smo sredi industrijske cone. Zakaj ne more premogovnik skopati več premoga. Zakaj prodajamo elektriko iz NEK, tudi ko stoji?

Župan pove, da župan ali MO Velenje ni podala soglasja, ker ga tudi ne rabijo dati in zato o tem sploh niso bili vprašani.

Rošer pove, da težko komentira obdobje pred 35 leti. Lokomotive upravljajo SŽ, vitel za premikanje vagonov ni bil v uporabi 20 let in ga ni mogoče takoj usposobiti. PV bo izvajal ukrepe, da bodo vplivi na okolje čim manjši. Če bi bilo mogoče železnico do deponije postaviti v roku treh mesecev, bi to že zdavnaj storili. Edina možna lokacija za razkladanje premoga je trenutno pri klasirnici, ker so nameščeni železniški tiri, ki so nujno potrebni. Premogovnik Velenje bo ukrepe predstavil do konca meseca novembra 2022.

Krajana zanima, kakšna je županova prognoza glede zagotavljanja toplotne energije.

Župan pove, da je cilj MO Velenje, da v roku 8 do 10 let preidemo na obnovljive vire toplotne energije. Trenutno pa ne pristaja na to, da bi dvignili ceno premoga PV, kar bi se preneslo tudi v ceno toplotne energije za potrošnike v Šaleški dolini.

Ker ni bilo več vprašanj ali pripomb v povezavi s točko dnevnega reda je bil zbor krajanov ob 20.00 končan.

Zapisal: Matjaž Mravljak
tajnik KS Pesje

M. P.

Franc Obu
predsednik KS Pesje